

Inte enbart dramatik för Bogens fjärdingsman

JAKT PÅ HEMBRÄNNARE - JORDBRUK VID SIDAN OM

BOGEN (AN)

Det här hände för många år sedan. Oskar Solberg, då fjärdingsman i Bogen, skulle tillsammans med landsfiskalen gripa en hembrännare. När brännaren upptäckte de båda polis-männen kastade han ut kuttingen som mäsken förvarades i genom ett fönster. Den rullade snabbt utför en backe med

Men det var inte bara dramatik för en fjärdingsman. Oskar Solberg hade också som uppgift att driva in skatt och var annars något av bygdens allt i allo.

Oskar har provat på flera olika yrken. Som alla andra ungdomar i seklets början fick han ge sig in i arbetslivet i unga år.

BLEV MJÖLNARE

När han var 18 år dog hans far som var mjölnare och då fick Oskar rycka in i det arbetet. Bönderna var många och det var mycket att göra. Ibland fick man ta natten till hjälp för att hinna med.

Men inte nog med detta. Oskar hade också hand om malningen i en kvarn i Austmarka i Norge. Även här pågick arbetet natt och dag.

Kvarnarna var gamla och

omoderna, kvarnen i Bogen drevs till att börja med vattenhjul, vilket kunde vara nog så besvärligt vintertid. 1922 byggde man en ny och ändamånsenligare kvarn, som drevs med turbin. 1920 byggde man kraftstation vid Mitandersfors, som bara betjänade dem som bodde på orten, sedan byggde man till stationen så att 5 hushåll i Norge också fick del av den.

— Det var enkelt och primitivt säger Oskar. Det krånglade mycket, det hände att man var utan elektricitet i flera dagar innan det blev lagat.

Solberg var också den som skötte om det lilla sågverket som skogsbolaget hade för eget behov.

BILLIG KRAFT

Även sågen drevs med vattenhjul så kraften var billig. Även byborna och grannarna från andra sidan gränsen kunde få sitt virke sågat. Sågen fick man låna

jäsningen sprutande. Landsfiskalen hann ikapp kuttingen och hembrännaren åkte fast.

Detta är en av de många dråpliga och spännande händelser som Oskar Solberg kan berätta om från sin tid som fjärdingsman i Mitandersfors och Bogen. Han slutade 1945. Idag är han 80 år.

gratis, det enda man behövde betala var timpenning till sågaren och hans medhjälpare. Sågen förbättrades med tiden.

1935 blev Oskar Solberg e.o. fjärdingsman i Bogen, med en lön på 350 kronor året och det var mycket att bestyra. Han skulle till exempel driva in skatt och på det så fick han en viss procent. Det var vanligt att folk inte ville betala sin skatt. Det hände också att han måste driva in barnuppfostningsbidrag. Under de år Oskar var fjärdingsman så fick han också tjänstgöra som ordningsvakt vid festplatserna i Bogen. Han berömmar dock folket i Bogen för att de var snälla och pliktrogna, vilket även gäller de arbetare som kom till Bogen.

TOG HAND OM FLYKTINGAR

Under krigsåren var Oskar med i kurirtrafiken från Norge.

Han tog hand om flyktingar som kom över gränsen och det var flera hundra som han och hans hustru fick ta emot. Oftast kom de nattetid i skydd av mörkret, de kunde vara både uthungrade och genomblöta. Man fick försöka ge dem mat så gott det gick, innan de togs om hand av militären som förde dem till uppsamlingsplatsen vid Mitandersfors, för vidare transport in i Sverige.

För denna gärning erhöll Oskar efter kriget Kung Hakons frihetsmedalj.

Vid sidan av polissysslan drev han ett litet jordbruk. Bostaden var gratis säger han, men för den brukta jorden fick han betala arrende. Efter sin hustrus bortgång för några år sedan bor han ensam i stugan. Till humöret är Oskar pigg som en yngling och har en god berättarförmåga. Det är bara benen som krånglar så han vill inte ge sig ut på några långa promenader.

**Oskar Sohlberg har mycket att berätta om sin tid som fjärdingsman och bygdens alltiallo.
Den här bajonetten fick han av en polsk flykting.**